महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय, क्रमांक:सावियो-२००४/प्र.क्र.३४/साविस, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक:- २२ जानेवारी,२००८.

संदर्भ : महासंचालक, यशदा यांचे अ.शा.पत्र. क्रमांक:आरडीसी-पीएमसी/२३०४/एसआरपी-०१, दि. १४/८/२००६

प्रस्तावना:

मा.वित्त मंत्री यांनी सन २००३-०४ च्या अर्थसंकल्पात सामाजिक उत्तरदायित्व अधिनियमाची खालीलप्रमाणे घोषणा केली होती.

मुद्दा क्र. १३.२ - "सामाजिक उत्तरदायित्व विधेयक"

"राजकोषिय उत्तरदायित्व व सामाजिक उत्तरदायित्व या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू आहेत. हे मान्य करुन सामाजिक न्यायाचे साधन म्हणून आमचे शासन सामाजिक उत्तरदायित्व विधेयक तयार करेल. सामाजिक उत्तरदायित्व साध्य करण्याकरिता राजकोषिय उत्तरदायित्व अत्यंत आवश्यक आहे. सामाजिक न्याय ही घर, कार्यालय, सार्वजनिक ठिकाण, सेवा केंद्रे व नियामक संस्था या समाजातील प्रत्येक घटकाची जबाबदारी आहे. राज्य घटनेत समता, बंधुता व प्रतिष्ठा याबाबत दिलेली हमी साध्य करण्याकरीता सामाजिक उत्तरदायित्व विधेयक हे राजकोषिय कायद्यास सहाय्यभूत ठरेल. या कायदयामध्ये सामाजिक दरीचे परिमाण निश्चित करणे व ती दरी मिटविण्याचे नियोजनही असेल तसेच सामाजिक न्याय निर्देशांक ठरविणे, सामाजिक घटकांच्या जबाबदारीची निश्चिती करणे, कायद्यामध्ये पध्दती विहित करण्याची बाब अंतर्भूत असेल त्याचबरोबर ती दरी मिटविण्याचे नियोजनही असेल. तसेच सामाजिक न्याय निर्देशांक ठरवणे, सामाजिक घटकांची जबाबदारी निश्चित करणे, सामाजिक न्यायाचे लेखापरीक्षण आणि योजनांमधील गळती, भ्रष्टाचार आणि विहित जबाबदारी टाळणाऱ्यांना शिक्षा सुचविणे, याबाबींचा समावेश या कायद्यामध्ये असेल."

या विधेयकाचा मसुदा तयार करण्यात आला. या मसुद्यास मंत्रीमंडळाची तत्वतः मान्यता घेण्यात आली. या मसुद्याबाबत असे विधेयक प्रथमतःच तयार करण्यात येत असल्याने ते परिपूर्ण असावे. व त्यात त्रुटी राहू नये याकरिता संबंधित मान्यवरांसोबत परिसंवाद आयोजित करण्यास मंत्रीमंडळाने मान्यता दिली होती. असा परिसंवाद यशदा, पुणे येथे दि.२६ जुलै,२००४ रोजी आयोजित करण्यात आला होता. मसुद्याबाबत राज्य शासनाच्या वेबसाईट व वृत्तपत्रात प्रसिध्दी देवून जनतेकडून अभिप्राय मार्गावण्यात आले होते. याप्रमाणे कार्यवाही सुरु असताना सदर विधेयकाची व्याप्ती व क्लिष्टता विचारात घेवून विधेयकाचा परिपूर्ण व त्रुटीविरहीत मसुदा तयार करण्यासाठी यशदा, पुणे अंतर्गत संबंधित सामाजिक क्षेत्रातील विशेषज्ञ व विधितज्ञांची एक सिमती गठित करण्याची आवश्यकता दिसून आली. या पार्श्वभूमीवर मसुदा सिमती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. महासंचालक, यशदा, पुणे यांनी संदर्भाधिन पत्रान्वये मसुदा सिमतीचा प्रस्ताव शासनास सादर केलेला आहे. त्यानुसार खालीलप्रमाणे मसुदा सिमती गठीत करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

मा.वित्त मंत्री यांनी सन २००३-०४ च्या अर्थसंकल्पात घोषित केल्यानुसार सामाजिक उत्तरदायित्व अधिनियमाचा मसुदा तयार करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

- १. न्यायमूर्ती (निवृत्त) श्री.नरेंद्र चपळगांवकर : अध्यक्ष
- २ श्री.सुरेश कुमार, भा.प्र.से. (निवृत्त), उप लोकायुक्त,

(कृ.मा.प.)

अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,

- ३. सामान्य प्रशासन, सामाजिक विकास समन्वय,
- ४. सामाजिक न्याय
- ५. विधी व न्याय
- ६. वित्त
- ७. महिला व बाल विकास
- ८. आदिवासी विकास
- ९. सार्वजनिक आरोग्य,
- १०. शालेय शिक्षण
- ११. महासंचालक, यशदा, पुणे (निमंत्रक)
- १२.. श्रीमती राधीका रस्तोगी, भाप्रसे, विभागीय आयुक्त, नाशिक
- १३. उप महासंचालक (संशोधन), यशदा, पुणे
- १४. श्री.डी.एन.संदानशिव, घटनातज्ञ व माजी सदस्य भारतीय विधी आयोग
- १५. श्रीमती जया साबळे, आय.एल.एस. लॉ कॉलेज, पूणे
- १६. श्रीमती नीला उपाध्ये,

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २००८०१२३१५१७४४००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(श्रीमती सं.सु.कुलकर्णी.) सह सचिव,महाराष्ट्र शासन

प्रति, सर्व संबंधित.

प्रत: माहितीस्तव अग्रेषित

- १) मा राज्यपाल यांचे सचिव
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा उप मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
- ४) मा राज्यमंत्री, सामान्य प्रशासन यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
- ६) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव
- ७) उप लोकआयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
- ८) महासंचालक, यशदा, पुणे
- ९) उप महासंचालक, यशदा, पुणे
- १०) सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- ११) मसुदा समितीचे अध्यक्ष व सदस्य
- १२) निवड नस्ती / सामाजिक विकास समन्वय कक्ष